

DOMARENS HANDBOK 2017 ÅLAND

Innehållsförteckning

Inledning	3
Domarorganisationen på Åland.....	4
TASO	5
Domartillsättning.....	5
Domararvoden och reseersättningar	5
Domarlicens och försäkring.....	6
Matcher i Upplandsserierna	7
Matcher i finska serier	8
Direktiv gällande samtliga matcher	8
Träningsmatcher.....	9
Rapporter (t.ex. vid direkt rött kort).....	10
Domarkontrollant	11
Domarfaddrar	11

Inledning

Denna handbok är skapad för att underlätta de åländska domarnas administrativa och praktiska arbete under fotbollssäsongen 2017. Handboken skall ses som ett redskap där man hittar information om hur rapportering av matcher skall göras i de olika förbundens seriematcher vilket lätt skapar lite huvudbry eftersom det på Åland spelas matcher dels i lokala åländska serier, dels i finska serier och dels i svenska serier. I handboken skall man även hitta kontaktuppgifter till personer som kan hjälpa till vid eventuella problemsituationer i domarens arbete.

Trevlig fotbollssäsong tillönskas alla fotbollsvänner!

Domaransvarig för ÅFF

Niclas Fagerlund

Finström 24.1.2017

Domarorganisationen på Åland

Niclas Fagerlund, domaransvarig inom ÅFF

Tel. 0457-3425109

nicke@aland.net

- Ansvarar för kontakten till FBF
- Ansvarar för domarklassificeringen av de åländska distriktsdomarna
- Ansvarig för årsplanering och genomförande av den åländska domarskolningen
- Ansvarar för domarutbildningen tillsammans med Josef Fagerholm

Josef Fagerholm, domartillsättare för ÅFF

Tel. 0457-3749766

josef@aland.net

- Ansvarar för domartillsättning på Åland
- Ansvarar för domarprojektet, dvs uppsökande verksamhet till de åländska lagen för att locka spelare, ledare och föräldrar till spellear- och domarskolningarna
- Ansvarar för domarutbildningen tillsammans med Niclas Fagerlund

Ålands Fotbolldomare (ÅFD), domarnas intresseförening

Ordförande   Jesper Carlsson, 040-5312800
carlsson.jesper@hotmail.com

Medlem   Daniel Melander

Medlem   Simon Oskarsson

Medlem   Soroush Mahmoudi

Materialansv.   Gustav Mattsson

ÅFD ansvarar för:

- Domarutrustning till nya domare (visselpipor, gula/röda kort, domarkläder i början av domarkarriären osv)
- Anordnande av gemensamma domarträningar
- Uppbyggande av "lagkänsla" inom den åländska domarkåren

Ålands Fotbollförbund (ÅFF), Takorganisation för de åländska fotbollsföreningarna och fotbollsdomarna

Kansli: Östra Esplanadgatan 7, 22100 Mariehamn

Sportchef: Daniela Haglund, 018-16856, 0457-3451560

Styrelseordf.: Krille Mattsson, 0457-5267230

fotboll@idrott.ax

www.fotboll.ax

TASO

<https://taso.palloliitto.fi>

Administrationsverktyg för fotbollen i Finland (även Åland).

Här sköts t.ex. matchprotokoll, ersättning för domaruppdrag osv.

Skild skolning för hur man använder Taso ordnas av ÅFF:s domaransvarig.

Domartillsättning

- Domartillsättningen till matcherna på Åland sker via TASO-programmet.
- Domarna skall markera sina förhinder (dagar man ej kan döma matcher) i TASO-kalendern senast den 20:e månaden innan matchmånaden. Exempel: juli månads förhinder skall vara ikryssade senast 20 juni osv).
- Arbetet med att tillsätta domare startar den 21:a varje månad.
- Domare som blivit tilldelad en match ansvarar personligen för att en ersättare hittas till matchen ifall den tillsatta domaren ej kan döma matchen. Därför är det mycket viktigt att fylla i sina förhinder i TASO-kalendern!

Domararvoden och reseersättningar

- Km-ersättningen för bil är säsongen 2017:
0,41 euro/km (ensam i bilen)
0,44 euro/km (en passagerare)
0,47 euro/km (två passagerare)
- Domararvoden utbetalas den 15:e varje månad
- Reseersättning och domararvoden redovisas i Taso-systemet av domarna direkt efter varje match. Utebliven redovisning = inget arvode!
- Domarna bör skicka sitt skattekort till ÅFF per mail eller post snarast om detta ej är gjort!

Domarlicens och försäkring

- Domarlicens är **ett krav** för att du skall få döma matcher.
- Även försäkring som täcker sjukkostnader vid eventuella skador rekommenderas! Försäkring för idrottsutövande kan tecknas vid valfritt försäkringsbolag.

Licens köper man genom att gå till den här sidan:

www.palloliitto.fi/pelipaikka/

Där väljer man: "Jos et ole aikaisemmin kirjautunut uuteen Pelipaikka-järjestelmään, luo itsellesi ensin käyttäjätunnus tästä >>" (man skapar alltså här inloggningsuppgifter då man första gången loggar in i Pelipaikka).

På den sidan som då kommer fram kan man välja svenska. Alltså efter att man registrerat sig och loggat in. Då man här har skapat inloggningsuppgifter går man igen till sidan www.palloliitto.fi/pelipaikka

Nu väljer man "Jos olet jo luonut tunnuksen, voit kirjautua tästä >>" ("Om du redan har inloggningsuppgifter, logga in här")

Där kan man då igen välja svenska, och i systemet köpa ett personligt domarpass.

Notera:

Om ni redan har inloggning (eller att hemsidan har registret er sen tidigare) så ska ni gå under rubriken "Spelat tidigare". Där fyller ni i ert PalloID samt födelsedatum. Om ni inte vet ert PalloID så kan ÅFF hjälpa med att få fram det.

Då ni ska skaffa licensen så väljer ni det val på 45 euro som syns i den bifogade filen.

Försäkring på ytterligare 30 euro bör inte vara nödvändigt om ni redan har någon form av försäkring vid t.ex ett åländskt försäkringsbolag. Kolla upp detta **noggrant**.

När ni har betalt licensen så mejlar ni till vår kassör, Ove Josefsson, som på basen av era bankuppgifter ersätter er för den summa som ni betalat för licensen. Ni måste ha någon form av betalningsbekräftelse (kvitto) att ni köpt och betalat licensen innan han betalar ut ersättning. Kom ihåg att meddela ditt kontonummer till Ove samtidigt.

Oves e-mailadress: ove.josefsson@alandsbanken.fi

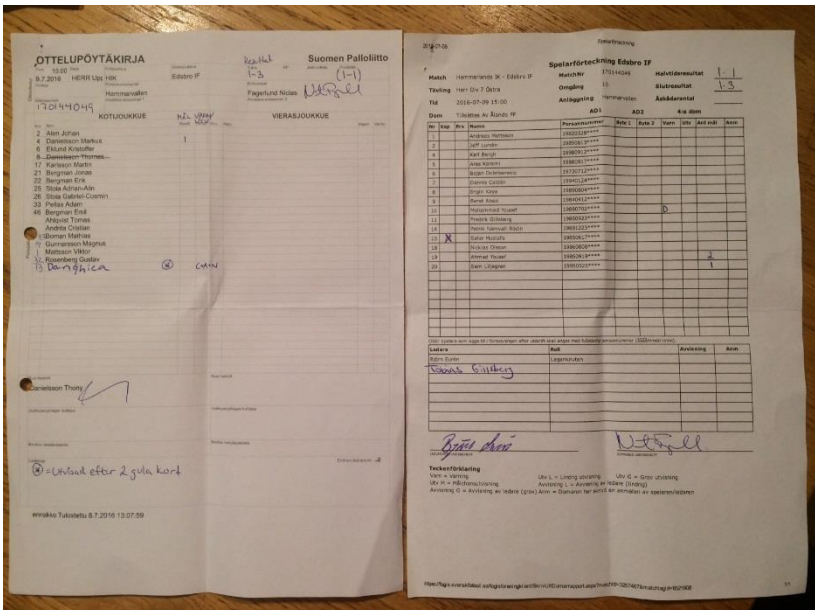
Detta berör alltså de som kommer döma fotboll under 2017. Var noga med att också fylla i den tid som licensen skall vara i kraft. Det är från den dag ni köper den till årets slut. Samt välj att betala den direkt så sköter vi delen med ersättningen. Det av rent praktiska skäl.

Då du har köpt licensen i systemet, går det ett meddelande till det distriktet du valde under registreringsprocessen, dvs. ÅFF. Distriktens uppgift är att i systemet godkänna dig som aktiv domare (dvs. du har gått fortsättningskursen och dömer matcher). Då de gjort det får du ett meddelande per e-mail (det är alltså viktigt med korrekt e-mail i systemet) om laddande av domarkort till mobiltelefonen.

Domare som är aktiva fotbollsspelare behöver ej köpa licens! De skall bara logga in i Pelipaikka och aktivera domarrollen, detta kostar ingenting.

Matcher i Upplandsserierna

- Matchprotokoll i pappersformat. Åländska lagen har gjort sitt i Taso medan svenska lagen har gjort sitt i Fogis-systemet (Sveriges motsvarighet till Taso).
- Pappersprotokollen skall vara undertecknade av lagens representant.
- Efter spelad match fylls båda pappersprotokollen i. Resultat, målskyttar (tid för mål), varningar, utvisningar L=lindrig (=2 gula), G=grov, M=målhans.
- Båda ifyllda protokollen fotograferas, t.ex. med mobilkameran, och sänds per e-post senast följande vardag till:
domare@upplandsff.se fotboll@idrott.ax
josef@aland.net nicke@aland.net carlsson.jesper@hotmail.com
- OBS! Domaren sparar pappersversionerna tills säsongen är avslutad. Detta är en säkerhetsåtgärd ifall det t.ex inkommer protester och protokollen behövs.
- Domararvoden och körsättningarna sköts via Taso! Man måste alltså även gå in i Taso och markera matchen som spelad och kontrollerad samt fylla i resultat för att få betalt.
- Nolltolerans i Upplandsserierna! Rött kort skall utdelas för könsord, svordomar (riktade mot annan person), rasistiska ord osv. Gult kort skall ges om spelare använder svordomar riktade mot sig själv "i besvikelse". Det finska könsordet "vittu" kan i vissa sammanhang ses som en svordom och straffas med gult kort, dock skall varje situation bedömas separat från gång till gång. OBS! I dam div.3 skall ingen varning ges för svordom riktad mot sig själv!

Matcher i finska serier

- Matchprotokoll sköts helt och hållet i Taso-systemet
- Lagen skall ge undertecknade laguppställningar till domaren innan match. OBS!!! Se till att dom är undertecknade!
- Pappersversionerna är officiellt protokoll tills ni justerat och godkänt detta i Taso efter matchen.
- Domararvoden och köresättningar sköts via Taso!
- Herrmatcher div2 uppåt samt damernas liga administreras av Finlands Bollförbund. Om man dömer i dessa matcher (t.ex. assisterande på Åland United match) måste man sända sitt skattekort till e-postadressen erotuomaritarkkailu@palloliitto.fi eftersom det är FBF som betalar ut arvode. Proceduren i Taso är dock lika som i vilken annan match som helst.

Direktiv gällande samtliga matcher

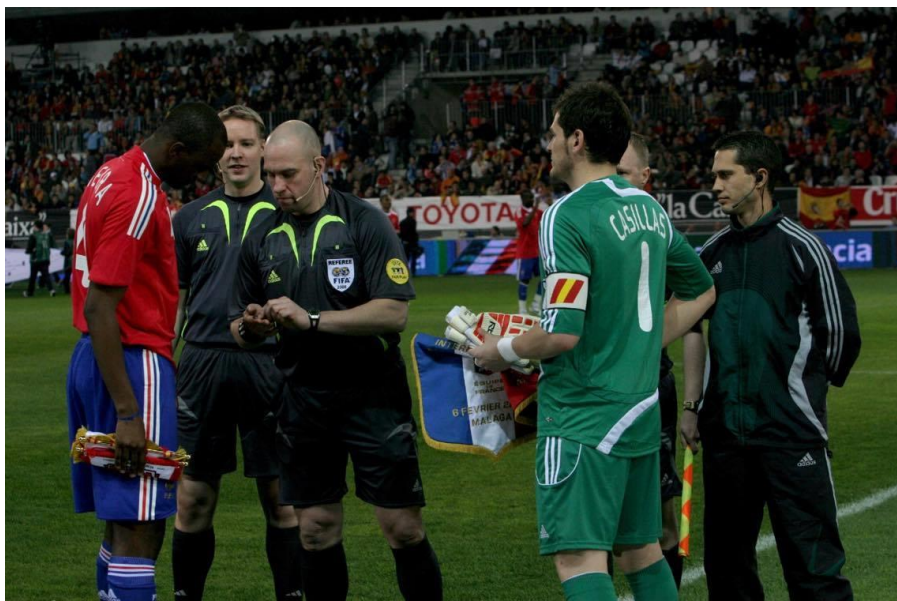
- Hemmalaget bör ta kontakt med åtminstone huvuddomaren senast tre dagar innan matchen. Om detta ej sker skall domaren själv kontakta hemmalaget för att få bekräftat att matchen skall spelas och ej har blivit flyttad/inställd.
- Huvuddomaren kontaktar sina assisterande domare senast tre dagar innan matchen för att informera om tid och plats för samling.
- Om domaren blir sjuk och ej kan döma tilldelad match skall denne 1. ordna ersättare snarast möjligt 2. kontakta Josef Fagerholm som ändrar utsatt domare i Taso-systemet

Träningsmatcher

- Domararvoden och körsättningar sköts via Taso! Man måste alltså gå in i Taso och markera matchen som spelad och kontrollerad samt fylla i resultat för att få betalt.
- Inget "officiellt" protokoll i Taso, dvs man behöver ej fylla i målskyttar och varningar osv.

Rapporter (t.ex. vid direkt rött kort)

Domaren och domarobservatören skall skriva en särskild tillägsrapport om det under matchen förekommit grova utvisningar, målchansutvisningar eller andra situationer som skall rapporteras, exempelvis avvisande av ledare, ordningsstörningar samt avbrott eller förseningar av matchen. Det betyder att domaren direkt efter matchen skriver en rapport om händelsen medan denne ännu har situationen i färskt minne.

- Rapporten skall innehålla:
Händelsebeskrivningen skall vara så noggrann som möjligt och återge förloppet så förståeligt och detaljerat att det av rapporten framgår en klar (vem, var, när, vad, hur och med vilka konsekvenser) och sanningsenlig bild av det skedda. Kom ihåg att namnge inblandade spelare både de som felat och de som blivit "offer". Rapporten ligger till grund för alla kommande beslut.
- Domarrapporten skall sändas till:
Match i distriktets serier (juniormatcher och seniorer upp t.o.m div3):
Rapport skrivs i Taso i fältet "Tilläggsuppgifter" på samma ställe där man kvitterar matchen. Man kan även bifoga t.ex. word-dokument på samma ställe.
Dessutom skall rapporten sändas per e-post till:
fotboll@idrott.ax samt nicke@aland.net
Match i Upplandsserierna:
Rapport skrivs i Taso i fältet "Tilläggsuppgifter" på samma ställe där man kvitterar matchen. Man kan även bifoga t.ex. word-dokument på samma ställe.
Dessutom skall rapporten sändas per e-post till:
domare@upplandsff.se
fotboll@idrott.ax
nicke@aland.net
Match i finska förbundets serier (div 2 uppåt):
Rapport skrivs i Taso i fältet "Tilläggsuppgifter" på samma ställe där man kvitterar matchen. Man kan även bifoga t.ex. word-dokument på samma ställe.
Dessutom skall rapporten sändas per e-post till:
pekka.soini@palloliitto.fi
peter.lundstrom@palloliitto.fi
jouni.hyytia@palloliitto.fi

Domarkontrollant

- I vissa matcher tillsätts en domarkontrollant som har i uppdrag att kontrollera och bedöma domarens/domarnas insats. Domaren/domarna får efter en sådan match rapport/feedback på områden som kan förbättras men även på vad som görs bra. Kontrollanten skickar även rapporten i skriftligt format efter matchen till domaren. Kontrollant rapport finns att hämta på www.fotboll.ax/domare.
- Domarkontrollanterna kan ses i Taso vid de matcher där dessa är insatta.
- Domarrapporten skall sändas per e-post till:
  - Berörd domare (huvuddomaren skickar kopia till sina assisterande domare)
  - fotboll@idrott.ax
  - josef@aland.net
  - nicke@aland.net
  - carlsson.jesper@hotmail
- Kontrollanten skall INTE använda Taso för att få arvode utbetalt utan skall istället skicka sammanställning enligt ÅFF-blankett till ÅFF:s kansli den sista varje månad (Kom ihåg att även skattekort måste skickas).
- Aktuella kontrollanter 2017 (ändringar kan ske under säsongen):
Styrbjörn Oskarsson
Anders Mattsson
Per-Ole Granberg
Krille Mattsson
Skopan Skogberg
Christer Lillie
Josef Fagerholm
Niclas Fagerlund
Gustav Mattsson

Domarfaddrar

- En domarfadder är en erfaren domare som fungerar som fadder till en ny domare.
- En ny domare kan ha flera faddrar.
- En ny domare kan av sin fadder få svar på frågor om allt gällande domarverksamheten.
- Domarfaddrar utses efter att "Nybörjarkurs för domare" och regeltest är genomfört av den nya domaren.
- En ny domare kan t.ex följa med på sin fadders match för att lära sig rutinerna innan, under och efter en match.
- Domarfaddern SKALL närvara vid den nya domarens första domaruppdrag för att finnas till hands som stöd!

Foton publicerade med tillstånd av:
Tony Asumaa
Niclas Fagerlund
Catrin Schönberg

© 2017 Ålands Fotbollförbund, Niclas Fagerlund